

Jakelussa mainituille

25.10.2021

Asia: **VUOKSEN JA KYMIJOEN–SUOMENLAHDEN VESIENHOITO-
ALUEIDEN OHJAUSRYHMIEN YHTEINEN KOKOUS.
PÖYTÄKIRJA**

Aika: **Perjantai 15.10.2021 klo 13.00–15.00**

Paikka: Teams-kokous, isäntänä VHA2

Läsnä:	Satu Pääkkönen, pj.	Uudenmaan ELY
	Antti Mäntykoski	Uudenmaan ELY
	Tiina Ahokas, siht.	Uudenmaan ELY
	Eeva-Riitta Puomio	Uudenmaan ELY
	Mikko Koivurinta	Varsinais-Suomen ELY
	Visa Niittyniemi	Kaakkois-Suomen ELY
	Kari Lehtinen	Keski-Suomen ELY
	Mari Nykänen	Keski-Suomen ELY
	Paula Mononen	Pohjois-Karjalan ELY
	Janne Kärkkäinen	Pohjois-Karjalan ELY
	Veli-Matti Vallinkoski	Pohjois-Savon ELY
	Ilkka Vesikko	Pohjois-Savon ELY
	Eira Luokkanen	Etelä-Savon ELY
	Toni Roiha	Etelä-Savon ELY
	Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja Satu Pääkkönen avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat ja samalla jäsenmuutokset ohjausryhmässä: Johtaja Kimmo Haapanen on jatkossa jäsenenä Pohjois-Savosta. Yksikön päällikkö Eira Luokkanen on jatkossa varajäsen Etelä-Savosta. Tiina Ahokas toimi kokouksen sihteerinä.

2. Ohjausryhmien edellisen kokouksen 18.6.2021 pöytäkirjan hyväksyminen ([pöytäkirja työtilassa](#))

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja ilman muutoksia.

3. Vesienhoitosuunnitelmien viimeistelyn aikataulu

Antti Mäntykoski esitteli vesienhoitosuunnitelmien viimeistelyn aikataulut ja tehtävät ([ks. esitys](#)). Kuulemisen jälkeen on koottu ja julkaistu palautekoosteet,

tehty tarkistukset tietojärjestelmiin ja vesienhoitosuunnitelmiin. Vesienhoitosuunnitelmat toimitetaan ympäristöministeriöön lokakuun lopulla. VHA 2:n suunnitelma on lähetetty jo ruotsin kielen käännökseen.

Valtioneuvoston päätöksen ja sen liitteeksi tulevan perustelumuistion valmistelu on käynnissä ympäristöministeriössä. Valmistelussa ovat mukana lisäksi MMM, VHA-ELYt ja SYKE. Valmistelua tehdään yhteistyössä merenhoidon VN-päätöksen kanssa. Ympäristöministeriö on käynyt elo-syyskuussa sektoreittain sidosryhmätapaamisia. Ympäristöministeriö käy lokakuussa kahdenvälisiä ylijohdajataso keskusteluja muiden ministeriöiden kanssa (VM, MMM, TEM, LVM, STM). Täytyy varautua, että marraskuussa saattaa tulla vielä vesienhoitosuunnitelmia koskevia linjauksia ministeriöistä.

Valtioneuvosto hyväksyy vesienhoitosuunnitelmat marras-joulukuun vaihteessa. Joulukuussa tehdään kuulutukset valtioneuvoston päätöksestä. Ympäristöministeriö ohjeistaa ELY-keskuksia kuulutuksen tekemisestä. Valitusaika on kuukausi kuulutuksesta.

Vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat julkaistaan taitettuina julkaisusarjassa tammi-helmikuussa 2022.

4. Vesienhoitosuunnitelmien hyväksyminen

Antti Mäntykoski ja Juho Kotanen esittelivät vesienhoitosuunnitelmaehdotuksiin kuulemisen jälkeen tehdyt tarkistukset ([ks. esitys](#)).

Vesienhoitosuunnitelmaluonnokset työtilassa:

- [Vuoksen vesienhoitoalue, osa 1](#)
- [Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue, osa 1](#)
- [Valtakunnallinen osa 2. Suunnittelussa käytetyt menetelmät ja periaatteet.](#)

Kuulemispalautteen käsittely on tehty yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Avoimesta yhteistyöstä on saatu kiitosta. Sidosryhmät ovat pyrkineet vaikuttamaan suunnitelmien sisältöön kuulemisajan jälkeen aiempaa voimakkaammin. Tämä on ymmärrettävää, sillä suunnitelmat ovat aiempaa sitovampia. Valtakunnallinen ohjaus on toiminut hyvin, kuten myös yhteistyö ELYjen kesken.

VHA 1:n ja VHA 2:n vesienhoitosuunnitelmien kaikki osat on tarkistettu kuulemispalautteen perusteella. Suunnitelmiin tehdyt tarkistukset on esitetty tiiviisti luvussa 10.3.

Vielä on tekemättä:

- Maatalouden perustoimenpiteiden kustannukset
- Kalankasvatuksen perustoimenpiteiden kustannukset
- Oikolukua ja tietojen tarkistusta lokakuun loppuun asti
- Asiakirjan saavutettavuus
- Viimeistely julkaisukuntoon

Vesienhoitosuunnitelman 2. osaan on myös tullut paljon muutoksia ja korjauksia, joita SYKE, YM ja ELYt ovat yhdessä työstäneet. Ei käyty läpi sitä tarkemmin. 2. osa on jo käännettävänä.

Pintavesien paineiden ja pohjavesien riskien määrissä on pieniä muutoksia kuulemisversioon verrattuna. Ravinnekuormitustietoja ei ole päivitetty kuulemisen jälkeen. Hymo-tilan arvioita on täydennetty erityisesti ESAELYN ja KESELYn alueilla. Vaellusesteitä koskeva tilanne on päivitetty.

Ekologisen tilan tarkistuksia on tehty yksittäisiä. Esim. Vuoksi on noussut tyydyttävästä hyvään saavutettavissa olevaan tilaan. Luokittelujen perusteluja on tarkennettu tietojärjestelmään ensi alkuun sellaisilla vesimuodostumilla, joihin on kohdistunut palautetta. Vesienhoitosuunnitelmiin on kirjattu, kuinka moni vesimuodostuma on muuttunut oikeasti parempaan/huonompaan luokkaan ja mitkä luokkamuutokset johtuvat esim. menetelmämuutoksista. Pintavesien kemiallisen tilan arvioihin ei ole tehty suuria muutoksia kuulemisaineistoon verrattuna.

Kuulemispalautteen perusteella tarkistettiin valtakunnallisia toimenpiteiden suunnitteluohjeita. Päivitetyt ohjeet on julkaistu ymparisto.fi-nettisivuilla. Eniten muutoksia tuli maatalouden osalta: toimenpiteiden nimikkeisiin ja kustannuksiin tuli muutoksia ja lisättiin kerääjäkasvi-toimenpide. Teknisellä tasolla muutettiin toimenpiteiden tarkastelujaksoja (määrä/vuosi tai määrä/kausi), jotta kustannusten laskenta saatiin vertailukelpoiseksi kaikissa toimenpiteissä (esim. koulutus- ja neuvontatoimenpiteet eri sektoreilla). Myös ohjauskeinoihin tuli muutoksia. Ohjeiden muutokset on huomioitu vesienhoitosuunnitelmissa.

Alueidenkäytön teksti ja ohjauskeinot käsiteltiin ympäristöministeriössä ja vesienhoitosuunnitelmiin saatiin sieltä linjaukset.

Käytiin läpi keskeisimpien sektorien toimenpiteet ja ohjauskeinot (maatalous, metsätalous, KRS-sektori, pohjavesien suojelusuunnitelmat ja selvitykset, alueidenkäyttö).

Perustoimenpiteiden kustannukset ovat suurin piirtein edellisen kauden tasolla. Täydentävien toimenpiteiden kustannukset ovat kaksinkertaiset edelliseen vesienhoitokauteen verrattuna.

Pintavesien ekologisen tavoitetilan saavuttamisen aikatauluksi on asetettu pääasiassa vuoden 2027 loppuun mennessä molemmilla vesienhoitoalueilla. Tekninen peruste on mahdollinen 2027 mennessä, mutta ei sen jälkeen. VHA 1:lla alennettu tilatavoite on asetettu Rakkolanjoen yläosalle ja Haapajärvelle. VHA 2:lla ei ole käytössä alennettuja tilatavoitteita.

Pintavesien kemiallisen tavoitetilan saavuttamisen aikataulu on asetettu ainekohtaisesti: elohopea ja PBDE vuoden 2027 loppuun mennessä, uudet aineet vuoden 2027 jälkeen.

Pohjavesien tavoitetilan saavuttamisen aikataulu on VHA 1:lla 2027 loppuun mennessä kahdella pohjavesialueella ja 2027 jälkeen kuudella pohjavesialueella. VHA 2:lla suurimmalla osalla pohjavesialueista (38) tavoitetilan saavuttamisen aikatauluna on 2027 loppuun mennessä.

Ympäristöselostuksen arviointeja tarkistettiin SOVA-lausunnon ja muiden kommenttien perusteella. Arvioinnin puutteiden kuvausta täydennettiin. VHA 2:lla lisättiin toimenpiteisiin vesitietoisuuden lisääminen.

SYKE on päivittänyt arviot vesienhoitosuunnitelmien toteuttamisen rahallisista hyödyistä. Virkistyskäyttöhyödyt ovat VIRVA-mallilla arvioituja hyötyjä mm. rantakiinteistöjen arvoon. Taloudellisella arvottamismenetelmällä arvioitiin vesien tilassa tapahtuvia muutoksia ihmisten hyvinvointiin. Pohjavesien hyvän tilan hyötyjä arvioitiin taloudellisella arvottamismenetelmällä VEARME-hankkeessa.

Puheenjohtaja esitti VHA 1:n ja VHA 2: vesienhoitosuunnitelmien hyväksymistä. Hyväksyttiin yksimielisesti vesienhoitosuunnitelmat toimitettavaksi ympäristöministeriöön.

Keskusteltiin, että toimenpideohjelmiin ei tulisi enää lisätä suuria muutoksia asiasisältöön. Muutosten tulisi olla linjassa vesienhoitosuunnitelmien kanssa.

Yhteistyö on toiminut hyvin eri asiantuntijoiden välillä. Sidosryhmät ovat päässeet osallistumaan laajasti valmisteluun. ELY-keskusten arvot ovat toteutuneet hyvin vesienhoitotyössä. Puheenjohtaja kiitti suunnitelmien laatimiseen osallistuneita hyvästä työstä.

5. Vesienhoitoalueiden organisoituminen

Ympäristöministeriön asettamispäätöksen mukaisesti vesienhoitoalueiden ohjausryhmien toimikausi päättyy 30.4.2022. ([Asettamispäätös työtilassa](#))

Osittain Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella sijaitseva Kuhmoisten kunta siirtyi Keski-Suomesta Pirkanmaalle vuoden 2021 alussa. Jatkossa tulee sopia Pirkanmaan ELY-keskuksen osallistumisesta yhteistyöhön vesienhoitoalueella. KESELY ehdotti, että PIRELYn Y-johtaja Mari Rajalaa pyydetäisiin mukaan VHA 2:n ohjausryhmään. Pirkanmaalta voidaan nimetä myös varajäsen. Antti kysyy PIRELY:ltä halukkuutta osallistua ohjausryhmään.

Keskusteltiin KAIELYn lisäämisestä VHA 1:n ohjausryhmään. Etenkin Talviväärän vaikutukset tulevat Vuoksen vesienhoitoalueelle. Sovittiin, että Juho kysyy KAIELY:stä näkevätkö he tarpeellisena ja mahdollisena osallistua VHA 1:n ohjausryhmään.

Ohjausryhmän seuraavaa kautta aletaan loppuvuonna valmistelevaan, joten on hyvä selvittää tässä vaiheessa PIRELYn ja KAIELYn kiinnostus ohjausryhmiin. Myös vesienhoitoalueiden työjärjestyksiin päivitetään muutokset. Ensi vuonna käydään 3.kauden palautekeskustelu ja aletaan työstää vesienhoidon suunnittelujärjestelmään tarvittavia muutoksia.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Ohjausryhmien seuraava kokous ja kokouksessa käsiteltävät asiat

Seuraava kokous pidetään 19.5.2022 klo 13–15. Aiheena mm. uuden vesienhoitokauden toimeenpano.

Jari Mutanen
VHA 1 ohjausryhmän puheenjohtaja

Satu Pääkkönen
VHA 2 ohjausryhmän puheenjohtaja

JAKELU:

Jari Mutanen
Leena Gunnar
Janne Kärkkäinen
Kimmo Haapanen
Satu Pääkkönen
Tommi Muilu
Kari Lehtinen
Eeva-Riitta Puomio
Timo Takkunen
Mikko Koivurinta

Eira Luokkanen
Visa Niittyniemi
Paula Mononen
Harri Mäkelä
Mari Nykänen
Veli-Matti Vallinkoski
Ilkka Vesikko

Juho Kotanen
Toni Roiha
Antti Mäntykoski
Tiina Ahokas

Etelä-Savon ELY
Kaakkois-Suomen ELY
Pohjois-Karjalan ELY
Pohjois-Savon ELY
Uudenmaan ELY
Hämeen ELY
Keski-Suomen ELY
Uudenmaan ELY
Pohjois-Savon ELY
Varsinais-Suomen ELY

Etelä-Savon ELY
Kaakkois-Suomen ELY
Pohjois-Karjalan ELY
Hämeen ELY
Keski-Suomen ELY
Pohjois-Savon ELY
Pohjois-Savon ELY

Etelä-Savon ELY
Etelä-Savon ELY
Uudenmaan ELY
Uudenmaan ELY

TIEDOKSI: VHA1-2 koordinoitiryhmä